



Handläggare: Pia Bergsten
Telefon: 08-508 20 513

Till
Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd

Redovisning av inträffade avvikelser år 2007 inom Enskede-Årsta-Vantörs vård- och omsorgsboenden

Förslag till beslut

Stadsdelsnämnden godkänner redovisningen

Gillis Hammar
Stadsdelsdirektör

Sammanfattning

En avvikelse definieras som en icke förväntad händelse då en vårdtagare i samband med hälso- och sjukvård drabbats eller utsatts för risk att drabbas av allvarlig skada eller sjukdom.

Avvikelsehantering är den del av vårdgivarens ledningssystem som rör rutiner kring identifiering, rapportering, analys, uppföljning och återföring av erfarenheter av en sådan händelse.

Den 1 juli 2007 slogs de båda stadsdelarna Enskede-Årsta och Vantör samman och bildade Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsförvaltning. Avvikelserapportering har utförts i de båda stadsdelarna. Sättet att rapportera och redovisa inträffade avvikelser har dock varit olika.

Det gör att sammanställningen av inträffade avvikelser för år 2007 inte är statistiskt säkerställd utan endast visar en riktning över antal och sort vid respektive enhet.

Inom Enskede-Årsta-Vantörs vård- och omsorgsboenden (servicehus, sjukhem, gruppboende för dementa, gruppbostäder för utvecklingsstörda och gruppbostad för psykiskt sjuka) hade det under år 2007 rapporterats 784 avvikelser. De avvikelser som främst rapporterats gäller incidenter i samband med läkemedelshantering, 45 %, (545) och fallolyckor med personskada, 22 % (126).

Ärendets beredning

Ärendet har utarbetats av medicinskt ansvarig sjuksköterska

Bakgrund

Enligt lag (SFS 1998:531) om yrkesverksamhet på hälso- och sjukvårdens område är all hälso- och sjukvårdspersonal skyldig att till vårdgivaren rapportera om en vårdtagare i samband med hälso- och sjukvård drabbats eller utsatts för risk att drabbas av allvarlig skada eller sjukdom.

I enheternas kvalitetsarbete ingår att aktivt analysera inträffade incidenter för att förhindra att liknande händelser inträffar på nytt.

Syftet är att minimera eller helt undanröja risken för att händelsen upprepas.

Förvaltningens förslag

Under år 2007 inrapporterades 784 avvikelser till medicinskt ansvarig sjuksköterska. Enheterna rapporterar inträffade avvikelser i varierande utsträckning. Enskededalens servicehus har rapporterat in flest avvikelser (206) och Tussmötegården minst antal avvikelser (9).

Det kan också finnas avvikelser som inte rapporterats alls därför att personalen saknar kunskap om att händelsen borde ha rapporterats, t ex att fot- och nackstöd tagits bort på duschstolar, att ordinerade sittdynor placerats felaktigt i rullstol.

De avvikelser som inträffar vid flest tillfällen är läkemedelsavvikelser, 45 % och fallolyckor med personskada, 22 %.

Läkemedelshanteringen inom de olika boendena är mycket omfattande då flertalet av de äldre har ett stort antal olika läkemedel som ska överlämnas vid olika klockslag under dygnet.

Läkemedel överlämnas och handhas i stor utsträckning av vårdpersonal med skriftlig delegering. Det kräver att den personal som utför arbetet innehar en god kunskap om läkemedel och dess betydelse för den äldre personen.

Det kräver också att den dokumentation som används (signeringslistor, ordinationshandlingar) är tydligt utformade och att rutinerna är kända för den



personal som ska utföra uppgiften. Dokumentation som är utformad på likartat sätt kan underlätta arbetet för berörd personal.

Under våren 2008 har medicinskt ansvarig sjuksköterska tillsammans med representanter från sjuksköterskegruppen tagit fram en gemensam signeringslista.

Fall och dess konsekvenser i form av benbrott (frakturer) och andra följdskador utgör ett stort hälsoproblem bland äldre. Det finns studier som visar, att för personer som bor inom de särskilda boendeformerna är fallolyckorna vanligast i åldrarna mellan 70 och 85 år, för att sedan bli mindre vanliga i högre åldrar. I samband med att en person flyttar till något av stadsdelens vård – och omsorgsboenden ska en fallriskbedömning göras. I fallriskbedömningen ingår att ta reda på fallhistoria, förhöjd skaderisk, funktionsnedsättningar, medicinsk information, person- och miljörelaterade faktorer samt personal/ närståendes bedömning. Åtgärden kan uppfattas som tidskrävande men skapar åtgärdsförslag med etiska överväganden då det ofta är en svår balansgång mellan behovet att skydda individen från att falla och respekten för personens möjligheter att röra sig.

Under 2008 kommer medicinskt ansvarig sjuksköterska och medicinskt ansvarig för rehabilitering att ha informationstillfällen för enhetschefer, sjuksköterskor, arbetsterapeuter och sjukgymnaster. Vid dessa tillfällen kommer information om vad en avvikelse innebär, hur den ska dokumenteras och hur arbetet med inträffade avvikelser ska integreras i den dagliga verksamheten för att förebygga liknande händelser i framtiden att ges.

Syftet med informationen är att få igång ett ”risk- och säkerhetstänkande” i vardagen, inte som en skrämmande arbetsplats utan en arbetsplats med den boendes säkerhet i fokus.

Bilagor

Sammanställning av avvikelser i hälso- och sjukvård 2007

Diagram över inkomna avvikelser